

УТВЪРЖДАВАМ

ДИРЕКТОР:

/Сп. Кузманова /

П Р А В И Л Н И К

ЗА

ОСИГУРЯВАНЕ

НА

БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ

НА

ВЪЗПИТАНИЕ, ОБУЧЕНИЕ И ТРУД

ЗА УЧЕБНАТА 2025/2026 година

СЪДЪРЖАНИЕ

ГЛАВА ПЪРВА

Общи положения

РАЗДЕЛ I

1. Област и ред за прилагане на правилника

РАЗДЕЛ II

1. Права, задължения и отговорности на длъжностните лица и учащите се, за осигуряване и спазване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд

ГЛАВА ВТОРА

Условия за безопасно провеждане на възпитанието, обучението и трудовата дейност.

1. Общи положения.

РАЗДЕЛ I

1. Изисквания към машините, съоръженията, дейностите и работните места за безопасна работа
2. Технически средства за осигуряване механичното обезопасяване на машините и съоръженията
3. Изисквания за безопасност при експлоатация на електрически уреди, съоръжения, инсталации и електропроводи.
4. Изисквания при извършване на ремонтни работи
5. Съоръжения с повишена опасност

РАЗДЕЛ II

ХИГИЕННИ И ЗДРАВΟΣЛОВНИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА РАБОТНИТЕ МЕСТА И ЗА УЧЕБНО-ПРОИЗВОДСТВЕНАТА ДЕЙНОСТ НА УЧЕНИЦИТЕ

1. Общи изисквания
2. Учебно-производствена среда и учебно-производствен процес. Санитарно битово осигуряване
 - А/ Микроклимат — температура, влажност на въздуха. Отопление и вентилация.
 - Б/ Естествено и изкуствено осветление
 - В/ Шум и вибрации
 - Г/ Йонизиращи лъчения и електромагнитни полета
 - Д/ Вредни вещества
 - Е/ Физическо натоварване
 - Ж/ Санитарно битово осигуряване. Водоснабдяване и канализация.
 - З/ Карти за условията на труд

РАЗДЕЛ III

ПРОТИВОПОЖАРНА ОХРАНА

1. Противопожарни изисквания към помещенията
 - А/ Помещения за учебно-възпитателна дейност
 - Б/ Кабинет по труд и техника и др.
 - В/ Летни лагери и други подобни за учащите се
2. Противопожарни изисквания за провеждане на масови мероприятия, тържества, вечери и др.

РАЗДЕЛ IV

1. Работно облекло и лични предпазни средства

РАЗДЕЛ V

ПРАВИЛА ЗА БЕЗОПАСНА РАБОТА И ИЗИСКВАНИЯ В УЧЕБНИТЕ КАБИНЕТИ И ЛАБОРАТОРИИ, С МАШИНИ, СЪОРЪЖЕНИЯ И ИНСТРУМЕНТИ В УЧИЛИЩЕ И ДРУГИ РАБОТНИ МЕСТА И ДЕЙНОСТИ

1. Общи положения
2. Кабинет и лаборатория по химия
3. Кабинет по физика
4. Провеждане на физически занимания — физкултурен салон и площадка по физкултура
5. Ръчни инструменти
6. Ръчни преносими електрически инструменти, ел. лампи
7. Водонагрейни котли с ниско налягане. Експлоатация на сградна газова инсталация
8. Организирано придвижване на деца, ученици и другия персонал като пешеходци или пътници в транспортните средства
9. Извънучилищна трудова дейност в просветното звено
10. Дейност в случай на авария, пожар или природно бедствие

ГЛАВА ТРЕТА

Инструктажи и обучение по безопасността, хигиената на труда и противопожарната охрана

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

Трудови злополуки

ГЛАВА ПЕТА

Оказване на първа долекарска помощ при увреждане на здравето при работа.

ГЛАВА ПЪРВА

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

РАЗДЕЛ I

Област и ред за прилагане на правилника

Чл. 1. ал. 1 Настоящият правилник за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд се издава в изпълнение на чл. 5 ал.1 от Инструкция № 2/05.07.1996 г. на МОН за изискванията за безопасни условия на възпитание, обучение и труд в системата на Народната просвета. Здравословни и безопасни условия на обучение и труд в просветните звена се регламентират с КТ, Кодекса за задължително обществено осигуряване, Закона за ЗБУТ, ДВ бр-124/23.12.1997 г. изм.и доп. бр.25/16.03.2001 г. Закона за техническите изисквания към продуктите ДВ бр.86/01.10.1999г., Закона за МВР ДВ бр. 122/19.12.1997 г. изм.бр. 45/30.04.2002г., Инструкция за изискванията за БУВОТ в системата на НП на МОН от 05.07.1996 г., Указание на МОН по прилагане на Инструкция за изискванията за безопасни условия на възпитание, обучение и труд в системата на НП по отношение на инструктажите по безопасност, хигиена на труда и противопожарна охрана от 17.01.1997г., всички действащи подзаконовни актове, отраслови и ведомствени правила за здравословни и безопасни условия на труд, съответстващи на дейността им. ал. 2 По смисъла в термина "Безопасни условия на възпитание, обучение и труд" се включват и хигиенните условия и противопожарната охрана.

Чл. 2. Правилникът определя основните изисквания, които трябва да се осигуряват и спазват при провеждане на възпитанието, обучението и трудовата дейност, за да се предотвратят евентуални трудови злополуки и заболявания на учениците в процеса на теоретичното обучение, при извънучилищни дейности, при организирано провеждане и придвижване на учениците и другия персонал, като пешеходци или пътници в транспортните средства

Чл. 3. ал. 1 Правилникът е задължителен за всички участници в учебно-възпитателния процес, в трудовата дейност, както и за лицата, които се намират по различни поводи в училищната сграда, площадки, терени и др. и урежда техните права и задължения и отговорности по осигуряване, контролиране и изпълнение на безопасните условия на възпитание, обучение и труд

ал. 2 Освен изискванията на този Правилник, трябва да се спазват и установените в РБ единни отраслови и ведомствени правила, норми и изисквания за безопасни условия на работа съответстващи на дейността.

Чл. 4. Отговорност за изпълнението на правилника носят ръководството на училището и съответните длъжностни лица. Виновниците се привличат към административната и съдебната отговорност, съгласно действащите закони и разпоредби.

Чл. 5. При сключване на договори с други организации за провеждане на производствена практика или друг вид дейност, да се провеждат мерки за осигуряване на безопасни условия на обучение и труд.

Чл. 6. Правилникът се утвърждава от директора на училището в началото на учебната година

Чл. 7. Правилникът се актуализира преди въвеждане на нови машини, съоръжения и технологии, материали и вещества при разкриване на нови работни места и дейности, при изменение на правилата и нормативните изисквания

Чл. 8. ЗАБРАНЯВА се изпълнението на заповеди, нареждания и др., които противоречат на този Правилник.

Чл. 9. ал. 1 Забранено е да се сключват трудови договори за работа с работници и служители, които:

- нямат необходимата квалификация и документ за правоспособност
- не са навършили 18 години и нямат разрешение от Инспекцията по труда, не са преминали предварителен медицински преглед

ал. 2 Забранено е да се допускат на работа работници и служители, които:

- не са сключили трудов договор
- не са инструктирани и запознати с условията и изискванията за безопасна работа
- са употребили или употребяват алкохол през работно време

Чл. 10. За работните места на лицата с трудови договори, местата за обучение и трудова дейност на учениците, машините и съоръженията, кабинетите и работилниците да се изготвят и поставят на видно място инструкции за безопасна работа.

Чл. 11 ал. 1 На работните и учебни места, където съществуват опасности, които не могат да бъдат отстранени чрез технически средства за колективна защита или други методи, Д2. се поставят знаци и сигнали съгласно Наредба № 4 за знаците и сигналите за безопасност на труда и противопожарната охрана (ДВ бр. 77/1995г.)

ал. 2 Сигналите за безопасност да бъдат обявявани по подходящ начин, да бъдат ясни и недвусмислено възприемани

Чл. 12 Регистрирането и отчитането на трудовите злополуки да се извършва съгласно Наредба установяване, регистриране и отчитане на трудовите злополуки (ДВ бр. 37/1966г. изм. ДВ бр.6/2000г.), декларация за трудова злополука /ДВ бр.8/2000 г./ и протокол за разследване на трудовите злополуки с анализ на причините и мерките за недопускане на подобни злополуки

РАЗДЕЛ II

ПРАВА, ЗАДЪЛЖЕНИЯ И ОТГОВОРНОСТИ НА ДЛЪЖНОСТНИТЕ ЛИЦА И УЧЕЩИТЕ СЕ, ЗА ОСИГУРЯВАНЕ И СПАЗВАНЕ НА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ВЪЗПИТАНИЕ, ОБУЧЕНИЕ И ТРУД.

Чл. 13 Конкретни задължения, отговорности и права за осигуряване на здравословни и безопасни условия на възпитание, обучение и труд да се вписват в длъжностните характеристики на лицата, които ръководят и изпълняват учебните и трудови процеси

Чл. 14 Задължения, отговорности и права на директора

1. Отговаря за цялостното изпълнение на и контрол на дейностите по осигуряването на ЗБУВОТ, като има следните задължения, отговорности и права: Утвърждава правилник на училището за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд. Организира запознаването на учениците, педагогическия и непедагогически персонал и. родителите с Правилника за ЗБУВОТ в началото на всяка учебна година. Разработва и утвърждава не по-късно от началото на учебната година План за защита при бедствия. Запознава всички длъжностни лица и ученици с плана срещу подпис. Осигурява пожарната безопасност в училището чрез спазване на действащите норми, правилници, наредби, предписания. Два пъти през учебната година осигурява провеждането на комплексно'занятие за действие при евакуация /при пожар, аварии, бедствия и заплахи от терористични актове/. Създава и организира обучение на комитет по условия на труд в училището. Утвърждава и изпълнява програма за оценяване на риска в училището, като прилага методи за оценяване на риска, съгласно утвърденото в системата на средното образование "Помагало за оценка на риска"2002г. Оценяването на риска се документира по ред и начин определен от директора. Утвърждава програма за предприетите мерки, определени срокове и отговорни лица за предотвратяване, намаляване и ограничаване на риска както и начини на контрол за изпълнението на тези мерки не по-късно от началото на учебната година. При общо ползване на обект, работно помещение или оборудване, работна площадка от няколко работодатели е задължително писмена договореност, да се определят начинът за оценяване на риска и всички изисквания за осигуряване на ЗБУТ. Осигуряване на задължителни периодични медицински прегледи на работниците и служителите. Осигурява на всеки работещ подходящо обучение по здравословни и безопасни условия на труд в съответствие със спецификата на всяко работно място и професия. Установява, разследва, регистрира и отчита трудови злополуки. Поддържа регистър на трудовите злополуки. Разработва и утвърждава списък на работните места и видове работа, за които на работниците и учениците се осигуряват лични предпазни средства и специални работни облекла, като се определя видът, сроковете за износване и условията за използването им. Осигурява компетентна техническа експлоатация, поддръжка, ремонт, периодични прегледи, изпитвания на енергийните съоръжения з повереното му училище. Заявява необходимите средства за изпълнение на дейностите, осигуряващи ЗБУТ пред финансиращия орган.

2. В съответствие на чл. 3 т. 1 от ПМС № 9/1995 г. назначава или възлага на длъжностно лице с подходящо образование и подготовка за осъществяване на координация и контрол по осигуряването на безопасни условия на възпитание, обучение и труд.
 3. Организира, заедно с медицинската сестра провеждането на всички видове здравни мероприятия и поддържането на реда и хигиената в сградата и двора.
 4. Осигурява и упражнява контрол по прилагане и спазване на изискванията за провеждане на инструктажите и обученията по безопасност и хигиена на труда и противопожарна охрана.
 5. Осигурява към длъжностните характеристики на служителите, да се вписват конкретните им задължения за осигуряване на безопасни условия на труд, съгласно чл. 3 т. 1 от ПМС № 9/1995 г.
 6. Осигурява (в изпълнение с изискванията на чл. 227 от КТ) изготвянето на инструкции за правилна и безопасна работа с отделните машини, апарати и съоръжения, за училищните кабинети, лаборатории и работилници, съответстващи на нормативните изисквания и съобразени с психологическите особености на учащите се и липсата на трудови навици.
 7. Лично отговаря по изпълнението и контрола за безопасни условия на възпитание, обучение и труд на учениците по време на учебна и производствена практика в работилниците, кабинетите, лабораториите и извън училището.
 8. Директорът осигурява:
 - подходящи помещения за учебни кабинети, лаборатории, работилници, като не допуска превръщане на неподходящи тавански или избени помещения за това
 - необходими средства за мероприятията по охрана на труда
 - спазването и прилагането на държавните стандарти и отраслови норми по охрана на труда при усвояване на нови и вече произвеждани съоръжения, апарати, уреди и др. в училищните работилници.
 - снабдяването с работни и специални облекла и лични предпазни средства и периодично да се внасят необходимите в тях подобрения според изменилите се условия
 - условия за санитарно-битово и медицинско обслужване на служителите и учениците
 - щателен преглед на цялото училище след извършен основен ремонт, като особено внимание се обръща на закрепването на вратите, прозорците, обезопасяването на електрическите инсталации и съоръженията (заземяване и зануляване) монтирането на машините, изискванията по хигиена на труда, противопожарна охрана и т.н.
 9. Ежегодно да докладва на ПС за състоянието по БХТ, ПО и причините довели до трудови злополуки и предприетите мерки за отстраняването им.
 10. Осигурява своевременно съставяне на акт за допусната трудова злополука или професионално заболяване, като разследва причините довели до това. Незабавно уведомява РУО на МОН, Изпълнителната агенция, Главна инспекция по труда, органите на МВР, НОИ, прокуратурата и гражданска защита в случаите на тежки или смъртен изход злополуки и на тежки аварии.
 11. Осъществява взаимодействие и координация с-органите на МТСП, МЗ, МВР, МОС и местните органи на държавна власт в дейността си по осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд
 12. Организира дейността и отговаря за пожарообезопасяването, чрез спазване на действащите норми, правилници, наредби и предписания за предотвратяването и ликвидирането на аварии и пожари
 13. Осигурява необходимото противопожарно оборудване и мястото за разполагането му. Съгласувано с противопожарните и други органи, определя пътищата за евакуация на учениците, служителите и работниците. Следи за състоянието на проходите за евакуация, за правилната експлоатация на отоплителните съоръжения, ел. инсталациите и спазването на ПСТМ.
 14. Осигурява изготвянето на инструкции за спазване на изискванията и правилата за пожаробезопасност.
 15. Осигурява спазване на всички правила за пожаробезопасност при провеждане в училището на несвойствени мероприятия (вечери, новогодишни тържества и др.)
- Чл. 15** Задължения за осигуряване на безопасни и здравословни условия на възпитание, обучение и труд на помощник директора по административно-стопанската дейност

1. Осъществява от името на директора координация в работата за осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд за щатния персонал и учениците, за предпазване от рисковете и укрепване здравето на децата. Провежда начален инструктаж по БХТ и ПО с всички новопостъпващи в учебното заведение служители к работници преди допускането им до работа.
2. Създава условия (чрез пълно обезопасяване на машините, уредите, апаратите, инсталациите, уредбите) и осигурява спазване по работни места на нормативните изисквания за безопасна работа.
3. Съдейства и контролира за редовното и правилно провеждане на инструктажите и обучението за безопасна работа.
4. Организира изготвянето на инструктажите за правилна и безопасна (вкл.и само за пожаробезопасна) работа с отделните машини, апарати и съоръжения за учебните кабинети и лаборатории — съответстващи на нормативните изисквания и съобразени с психологическите особености на учащите и липсата им на трудови навици. Изготвенит проекти да се представят на директора за утвърждаване.
5. Да се изисква от учителите по практика, труд и техника и водещите упражненията в кабинетите и лабораториите, да поставят на видни места инструкциите за безопасна работа
6. Да спира работата на машини, съоръжения, уреди, прибори, превозни средства работа в помещения и др., когато не са обезопасени според действащите, правилници и корми или съществува непосредствена опасност за живота и здравето на хората
7. През време на трудово, производствено обучение или практика и каквато и да било друга работа да не допуска възлагане на несвойствени за учащите се работи.
8. Съвместно с медицинската сестра да извършват периодичен преглед и контрол в училищните кабинети, лаборатории, работилници, физкултурен салон и т.к. за санитарно-хигиенното им състояние. При забелязани нарушения или недопустими отклонения от установените норми в областта на охраната на труда, да предприеме мерки за отстраняването им или да информира директора за решение.
9. Осигурява снабдяване с необходимите годни и безопасни инструменти, съоръжения, противопожарни уреди и др.
10. Грижи се за осигуряване на наличие и за ползването на необходимите нормативни документи (общодържавни и отраслови), регламентиращи изискванията свързани с безопасно провеждане на учебния процес.
11. Изпълнява в срок заповедите на директора и предписанията на контролните органи за отстраняване на допуснати нарушения по безопасност и хигиена на труда и противопожарна охрана. Пряко ръководи изпълнението на мероприятията за подобряване условията на работа, за ограничаване или недопускане на причини, водещи до трудови злополуки или професионални заболявания
12. Следи за наличността и изправността на противопожарните съоръжения. Не допуска използването им за никакви други цели, освен при нужда за гасене на запалване или пожар
13. Организира провеждането на противопожарна подготовка на работниците и служителите, с изучаване на изискванията по противопожарна охрана и правилата на ползването на наличните средства за гасене, с периодични проверки на знанията
14. Следи за състоянието на проходите за евакуация, за правилната експлоатация на отоплителните съоръжения и електрически инсталации и уреди и спазване на противопожарните норми.
15. Организира за учениците обучение по противопожарни знания и подготовка
16. Осигурява спазване разпоредбите на КТ във връзка с работното време, почивки и отпуските на щатния персонал
17. Изпълнява и всички други задължения по безопасност и хигиена на труда и противопожарна охрана и трудовите правоотношения предвидени в нормативните документи за длъжността
18. Води ревизионната книга за вписване на констатации и предписания на контролните органи по охрана на труда
19. Разследва причините за станали трудови злополуки и води книгата за регистриране на актовете в тях. Участва задължително при разследване на аварии, пожари и тежки злополуки.

20. Участва в проверките извършвани от контролните органи на Изпълнителната агенция на инспекцията по труда и други държавни органи, осъществяващи общ или специализиран контрол по трудовото законодателство

21. Извършва самостоятелно проверки по безопасност и хигиена на труда и противопожарна охрана на всички работни места (работилници, кабинети, лаборатории). Съставя констативни протоколи, с които запознава директора, като изготвя заповед с конкретни мерки за отстраняване на констатираните нарушения

22. Периодично информира директора за състоянието на условията на възпитание, обучение и труд в просветното звено и за хода на изпълнението на поставените задачи, заповеди и предписания

23. Осъществява връзка с регионалните органи на ГИТ, МЗ и МВР, относно цялостната организация на работа по безопасност и хигиена на труда и противопожарна охрана в училище

24. Дава предложения за подобряване условията на труд

Чл. 16 Задължения за осигуряване на безопасни и здравословни условия на възпитание, обучение и труд на лицето заемащо длъжността учител при обучението в кабинет (лаборатория)

1. Да изисква, обзаведе и устрои кабинета (лабораторията) в пълно съответствие с изискванията на безопасност и хигиена на труда и противопожарна охрана.

2. В началото на срока, преди започване на обучението в кабинета (лабораторията) учителят да проведе по утвърдена програма необходимия инструктаж по безопасност и хигиена на труда и противопожарна охрана с учениците и да го регистрира в книгата за инструктажа, като попълва пълно и точно всички графи. В инструктажа особено внимание да обръща за поведението, което трябва да се спазва по време на работа в кабинета (лабораторията)

3. Да запознава учениците с възможните последици в случай при неспазване на изискванията за безопасност или работа с неизправни уреди

4. Изисква от ръководството на училището утвърден инструктаж за безопасна работа в кабинета (лабораторията), като го окачва на видно и достъпно място за четене.

5. Да обучава учениците на правилно и безопасно провеждане на практическите занятия. Да дава ясни указания и нареждания за безопасна работа в кабинета (лабораторията).

6. Преди започване на занятие свързано с опити, предварително да попълни всичко необходимо в работната тетрадка за инструктаж по безопасност и хигиена на труда и противопожарна охрана. Да провери състоянието и да подготви уредите, материалите, приборите, работните места, предпазните средства и всичко друго необходимо за безопасна работа, в самото начало на учебния час да направи необходимия инструктаж на учениците (по въпроси отразени в работна тетрадка) за правилното и безопасно провеждане на опитите.

7. Да не допуска провеждане на практическа работа в кабинета (лабораторията) от учениците без (когато е необходимо) да са осигурени с налично работно облекло и лични предпазни средства.

8. През време на работа в кабинета да наблюдава и следи постоянно за действията на учениците и състоянието на уредите и материалите. При забелязване на неизправности в уредите, незабавно да ги изключва от действие. При неспазване на изискванията за безопасност от страна на учениците да вземе съответните мерки включително и отстраняване от дейност.

9. Да създава навици у учениците сами, преди започване (и през време) на работа, време на работа, внимателно да оглеждат състоянието на ползваните уреди, химикали и др. обзавеждане, което получават. При забелязване на нередности незабавно да уведомят учителя.

10. Отговаря за безопасното протичане на лабораторните занятия

11. Да включва и изключва напрежението за работните ел.табла и контакти само след съблюдаване на мерките за сигурност.

12. Длъжен е строго да спазва нормативите за допустимото количество материали и условия, при които могат да се съхраняват в кабинета (лабораторията)

13. Да не допуска оставане на учениците в кабинета (лабораторията) без присъствието на учителя.

14. При злополука да вземе спешно необходимите мерки за оказване на медицинска помощ и да съобщава за това на директора на училището

Чл. 17 Задължения за осигуряване на безопасни и здравословни условия на възпитание, обучение и труд на лицето заемащо длъжността труд и техника.

1. Да познава изискванията за безопасна работа и ползване на всички машини, съоръжения, инсталации, инструменти, приспособления, с които е обзаведено помещението за обучение по начин най-удобен и безопасен за работа с учениците. За всеки ученик да има работно място.
2. Осигурява поддръждане и оборудване на помещението за обучение за работа с учениците.
3. В началото на учебната година (срока), преди започване на обучението по труд и техника, да проведе по утвърдена програма необходимия инструктаж по безопасност и хигиена на труда и противопожарна охрана с учениците и да го регистрира в книгата за инструктаж, като попълва точно и пълно всички графи.
4. Да провежда ежедневен инструктаж, преди всяко учебно занятие за безопасна работа. Да запознава учениците с възможните последици в случай при неспазване изискванията за това
5. Да включва и изключва напрежението за работните ел.табла и контакти само след съблюдаване на мерките за сигурност.
6. Да обучава учениците на правилна и безопасна работа, както и да ги инструктира отново при смяна на работата или работното място
7. Преди започване на учебната работа внимателно да е проверил състоянието на оборудването и инструментите, които ще се ползват от учениците (здравина, заточване закрепване). В случай на неизправности, противоречащи на изискванията за безопасно ползване, да не разрешава работа с тези от тях
8. През време на работа да наблюдава и следи постоянно за действията на учениците и начина по който получават инструментите. При неспазване на изискванията да забранява работа.
9. Да знае всеки момент местопребиваването на всеки ученик от групата и каква работа извършва
10. Да не допуска в помещението да работи ученик без подходящо работно облекло
11. Да дава ясни и недвусмислени нареждания, които не противоречат на действащите нормативни документи по охрана на труда. Да следи спазването на режима за работа и почивка с учениците.
12. Да не възлага на учениците несвойствени за тях задачи, като особено строго съблюдава за физическото натоварване на всеки един.
13. Да създава навици у учениците сами, преди започване (и през време) на работа, време на работа, внимателно да оглеждат работното си място. При забелязване на нередности незабавно да уведомят учителя.
14. Да не допуска оставане на учениците в кабинета по труд и техника без присъствието , учителя.
15. При злополука да вземе спешно необходимите мерки за оказване на медицинска помощ и да съобщава за това на директора на училището

Чл. 18 Задължения за учителя по физкултура за осигуряване на безопасност на учениците.

1. Да изисква, устройва и обзавежда салона и площадката за физкултура със здрави, изправни и сигурно поставени (закрепени) уреди, гимнастически постелки, подвижни съоръжения за отскоци, масивна настилка на площадката (асфалт, сгурия) и др.
2. Да полага грижи за поддържане на уредите в изправно състояние. Особено внимание да обръща на скрепителните елементи (винтове, болтове, скоби, обтегачи, възли и др.;
3. Ежедневно преди започване на занятията по физкултура да извършва оглед и проверка за състоянието на всички уреди и съоръжения, които се ползват.
4. Да не допуска игра на уреди, които са физически износени и крият опасност за злополука или да се играе без гимнастически постелки. За увеличаване на триенето на ръцете или краката при игра на уреда да осигурява необходимото средство (магнезий)
5. Да поддържа ред и последователност при изпълнението на упражненията, особено тези, които са свързани с повишена динамика, равновесие, статични напрежение и крият опасност от сблъсквания, падания при разсейване на вниманието или уплаха.

6. Да оказва помощ при изпълнението на трудни и опасни елементи от упражнения и да осигурява пазене в случай на несполучливи опити (прескоци, отскоци, игра на лост, халки, гредя и др.)
7. Да следи за физическото и психологическото състояние на учениците и при наличие на отклонения от нормалното, да не изисква изпълнение на трудни елементи.
8. При хвърляне на уреди да съблюдава да няма хора на мястото около паданията.
9. Да осигурява, местата за физическо възпитание да отговарят на хигиенните изисквания за осветление, чистота на въздуха, температура, чистота на настилка, разположение на уредите и др.
10. При злополука да вземе спешно необходимите мерки за оказване на медицинска помощ и да съобщава за това на директора на училището

Чл. 19 Задължения на учениците по време на обучение по труд и техника.

1. Да изслушват внимателно инструктажа от всички други форми на обучение по безопасност и хигиена на труда и противопожарна охрана, които се провеждат от учителите по труд и техника и учебна практика, както и инструктажа провеждан в предприятието или фирмата преди започване на производствената практика.
2. Да се разписват в книгите за инструктаж и всички други форми, с които удостоверяват, че са им известни правилата и изискванията за безопасност на труда и се задължават стриктно да ги спазват.
3. Да спазват установеното време за производствена практика
4. Строго да спазват разпоредбите по безопасност и хигиена на труда и противопожарна охрана и правилата за вътрешния ред и поведение в училище и предприятието, като изпълняват дадените им указания в това направление. Да поддържат образец ред, чистота и висока култура на работното място
5. Да ползват задължително работно и специално работно облекло и лични предпазни средства, които се полагат.
6. Да познават устройството и действието на машините, съоръженията, инсталациите, приборите, механизмите и т.н., с които ще работят и да спазват всички специфични изисквания от инструкциите за безопасна работа с тях.
7. Преди започване на работа или дейност, да огледат внимателно работното си място и при забелязване на най-малки неизправности или несъответствия веднага да уведомят преподавателя или майстора.
8. През време на своята дейност да изпълняват с голямо внимание и само определена работа. Всяко действие, отклоняване на погледа, разговори и др. могат да доведат до трудови злополуки и нещастни случаи. Това особено важи за дейности при изпълнението, на които са ангажирани по двама и повече ученика. В такива случаи ученикът, който трябва да включва машината, апаратурата или съоръжението се задължава да даде сигнал.
9. Преди да напуснат работните си места, да предадат инструментите си почистени и в пълна изправност.
10. При злополука веднага да съобщят на учителя си или на ръководителя на учебната или производствена практика, за да се вземат бързи мерки за оказване на необходимата помощ на пострадалия

11. На учениците е строго забранено:

- самоволно да извършват работа, която не им е възлагана, да напускат или сменят работното си място, да вземат работни или измерителни уреди и инструменти от другарите си, да се пресягат през работните машини, да разговарят когато същевременно работят
- да извършват поправки на електрически уреди, инструменти, ел.инсталации, работни машини, съоръжения, приспособления, мебели, обзавеждане и др.
- облягането и сядането върху предпазните капаци на машините, ограденията за обезопасяване на подредените за обработка или обработени детайли и др.
- да разхвърлят безразборно обработените предмети около мястото на работа

Чл. 20 Задължения на учениците по време на провеждане на практическо занятие в кабинет и работа в мрежата

1. Да изслушат внимателно инструктажа от учителя за правилно и безопасно провеждане на практическо занятие (опити) и поведението, което трябва да се спазва
2. Дежурният или отговорника на групата да се разписват в работна тетрадка за инструктаж по безопасност и хигиена на труда и противопожарна охрана, с което удостоверява, че групата е запозната с правилата и изискванията за безопасност и се задължават най-стриктно да ги спазват.
3. Да ползуват задължително необходимото за провеждане на опити, обикновено и специално работно облекло и лични предпазни средства каквито се изискват
4. През време на занятието да изпълняват и спазват с голямо внимание изискванията за безопасност и най-вече при действия, в които са ангажирани две и повече лица
5. Преди да напуснат кабинета, да предадат на преподавателя всички ползвани материали и уреди и да почистят работните си места
6. При злополука заедно с ръководителя, веднага да вземат бързи мерки за оказване на необходимата помощ на пострадалия
7. На учениците е строго забранено:
 - самоволно да извършват дейност, която не е свързана с провеждане на учебното занятие
 - да извършват поправки на ел.уреди, инструменти, инсталации, съоръжения, приспособления и др.
 - да разхвърлят безразборно предмети около мястото на работа
8. Правила за безопасна работа в мрежата:
 - Училищната мрежа и интернет се използват само за образователни цели
 - Забранено е използването на мрежата за извършване на стопанска или незаконна дейност
 - Учениците не трябва да представят лична информация за себе си и за своите родители, като име, парола, адрес, домашен телефон, месторабота и служебен телефон на родителите без предварително разрешение от тях.
 - Не се разрешава изпращане или публикуване на снимки на ученици или техни близки, без предварително съгласие на родителите
 - Учениците не трябва да приемат срещи с лица, с които са се запознали в интернет, освен със съгласието на родителите
 - Учениците са длъжни да информират незабавно лицето, под чието наблюдение и контрол работят, когато попаднат на материали, които ги карат да се чувстват неудобно или на материали с вредно или незаконно съдържание, като порнография, проповядване на насилие и тероризъм, етническа и религиозна нетолерантност, търговия с наркотици, хазарт и др.
 - Учениците не трябва да изпращат или отговарят на съобщения, които са обидни, заплашващи или неприлични
 - Учениците не трябва да отварят приложения на електронната поща получена от непознат подател
 - Забранено е изпращането на анонимни или верижни съобщения
 - Забранено е извършването на дейност, която застрашава целостта на училищната компютърна мрежа или атакува други системи
 - Забранява се използването на чуждо потребителско име, парола и електронна поща
 - Учениците не трябва да представят неверни данни за себе си
 - Забранено е използването на нелицензиран софтуер, на авторски материали без разрешение, както и всяка друга дейност, която нарушава авторските права
 - При работа в мрежата учениците трябва да уважаван правата на другите и да пазят доброто име на училището

Чл. 21 Задължения на учителите по информатика и информационни технологии са длъжни да:

1. Разясняват правилата за безопасно и отговорно поведение при работа в училищната мрежа и в интернет.
2. Използват възможностите на интернет за обогатяване и разширяване на учебната дейност като възлагат на учениците конкретни проучвания, предоставят списък с подходящи интернет адреси и др.

3. Осъществяват непрекъснато наблюдение и контрол върху работата на учениците в училищната мрежа и интернет в учебно и извън учебно време
4. предприемат незабавни мерки за преустановяване на достъпа на учениците до 'незаконно съдържание в мрежата
5. уведомяват незабавно директора при нарушаване правилата или при установяване на незаконно съдържание в мрежата.
6. Учителите не носят отговорност, ако учениците случайно попаднат на вредно или незаконно съдържание в интернет.

Чл. 22 Директорът е длъжен да:

1. Организира и контролира прилагането на мерки, вкл.и съвместно с интернет доставчика, ограничаващи достъпа на учениците до вредно или незаконно съдържание в интернет в съответствие с действащото законодателство в РБ.
2. Предварително одобрява материалите за публикуване в училищната интернет страница и осигурява наблюдение и контрол върху нейното съдържание в съответствие с принципите на училищната политика.
3. Осигурява ефективен постоянен контрол по спазване на правилата за работата на учениците в училищната мрежа и в интернет.
4. Осигурява здравословни и безопасни условия на работните места в съответствие с нормативните изисквания
5. Организира в началото на учебната година запознаване на учениците и родителите с училищните правила за безопасна работа в мрежата

ГЛАВА ВТОРА

УСЛОВИЯ ЗА БЕЗОПАСНО ПРОВЕЖДАНЕ НА ВЪЗПИТАНИЕТО, ОБУЧЕНИЕТО И ТРУДОВАТА ДЕЙНОСТ ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 23 Преди постъпване в училището учениците, служителите и работниците да преминават на задължителен медицински преглед, за да се установи, че са здрави и могат да извършват съответните видове труд без това да наврежда на здравето им.

Чл. 24 Не се допуска провеждане на учебни занятия, учебна и производствена практика, извън училищна дейност и др. с ученици до 18 годишна възраст при условия и работи вредни за тяхното здраве и забранени с нормативни документи за лица до 18 г.

Чл. 25 Разкриването на нови работни места, кабинети, както и пускането в експлоатация на нови машини и съоръжения, са се извършва след предварително разрешение от съответните органи

Чл. 26 Забранено е увеличаване продължителността на учебния час и съкращаване на почивките, което води до преумора, намаляване на вниманието и увеличаване опасността от злополуки

Чл. 27 Обучението се провежда в учебни стаи, кабинети, лаборатории, работилници и др. отговарящи на санитарно-хигиенните изисквания при пълно обезопасяване на машините, съоръженията и работните места

Чл. 28 Не се допускат ученици по време на учебно занятие в кабинети, лаборатории, работилници , до самостоятелна работа, без наблюдението на учителя
Всички учебно-технически средства да се използват съобразно изискванията за безопасност и хигиена на труда и противопожарна охрана

Чл. 29 Всички стълбища вътре в сградата на училището или извън нея да имат здрави перила и друго подходящо обезопасяване при необходимост

Чл. 30 През зимните дни да се извършва редовно почистване от сняг и лед на външните стълбища и двора

Чл. 31 Територията на училището с разположените в нея учебна сграда, съоръжения и площадки да бъде оградена

Чл. 32 В работните помещения и сградата се осигуряват пътища и изходи за евакуация при аварийни ситуации, пожари, бедствия и др., съобразени с броя на учениците и другите работещи

Чл. 33 1. Подовите на работните помещения се изработват от материали, които не отделят вредни за хората емисии и са съобразени с противопожарните изисквания

2. Подовите на работните помещения и на работните места се изработват и поддържат така, че да не са хлъзгави, да нямат опасни неравности, наклони, препятствия и отвори

РАЗДЕЛ I

ИЗИСКВАНИЯ КЪМ МАШИНИТЕ, СЪОРЪЖЕНИЯТА, ДЕЙНОСТИТЕ И РАБОТНИТЕ МЕСТА ЗА БЕЗОПАСНА РАБОТА

Чл. 34 Всички машини, съоръжения и работни места да бъдат обезопасени с необходимите технически средства

Изискванията за безопасност при експлоатация на електрически уреди, съоръжения, инсталации и ел.проводи

Чл. 35 ал.1 Защитата срещу поражения от електрически ток при напрежение 1 000kV ла сг осъществява чрез такова изпълнение на ел.уредбите, инсталациите, съоръженията, че да не е възможно създаването на условия застрашаващи здравето и живота на учениците, служителите и работниците

Чл. 36 Електрическите табла да бъдат закитени и заключени с поставени ел.схеми в тях

Чл. 37 За предпазване на ел.уредите от прекомерно повишаване на силата на тока, което може да предизвика късо съединение и пожар да се монтират разтапящи предпазители и автомати за изключване

Изисквания при извършване на ремонтни работи

Чл. 38 При извършване на ремонтни работи свързани с риск за работещите се осъществяват организационно-технически мероприятие за безопасност

1. Спиране на работното оборудване
2. Изключване на електрозахранването
3. Преустановяване на технологичното захранване с материали, суровини, елементи и др.
4. Реализиране на мерки против повторно включване
5. Поставяне на знаци, табели и ограждения
6. Проверка за отсъствие на вредности и за обезопасяване на работното място
7. Други мерки в зависимост от опасностите на работното място

РАЗДЕЛ II

ХИГИЕННИ И ЗДРАВΟΣЛОВНИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА РАБОТНИТЕ МЕСТА

ОБЩИ ИЗИСКВАНИЯ

Чл. 39 ал. 1 Спазването на единните правила и изисквания за осигуряване на здравослш условия на труд определени с Наредба № 41/27.10.1995 г. на МЗ (ДВ бр. 100/1995г.) и Наредба №7 за минималните изисквания в ЗБУТ на работните места при използване на работното оборудване ДВ бр. 88/1999 г. изм. в ДВ бр. 52/2001 г. са задължителни

ал. 2 Правилата и изискванията за осигуряване на здравословни условия на труд да се включват в инструкциите за безопасна работа на конкретните работни места и дейности като се обявяват по подходящ начин

Чл. 40 Работниците да се устройват в отделни помещения. Забранено е да се разполага- сутерени и влажни помещения. Подовите да са гладки за възможно лесно почистване

Чл. 41 Територията на училището да бъде благоустроена и максимално озеленена с подходяща по вид растителност и да се поддържа чиста

Чл. 42 Ежегодно да се установяват данните за безопасни и здравословни условия на тру: по показатели и ред, определен от МТСТГ и МЗ.

Учебно производствената среда и учебно производствения процес. Санитарно битовото осигуряване

А. Микроклимат — температура, влажност и скорост на въздуха. Отопление и вентилация

Чл. 43 Хигиенни изисквания към микроклиматичните параметри на въздуха в стаите за занимания, обучение, лабораториите, помещенията за учебна практика и в работните помещения на производствените предприятия, където се провежда трудова дейност с цел производствена практика на учениците, да отговарят на БДС 14766-87 и Наредба № 41/27.10.1995 г. на МЗ за единните правила за осигуряване на здравословни условия на труд.

Чл. 44 В помещенията с продължително престояване на ученици, учители и друг обслужващ персонал, отоплението и вентилацията да осигуряват микроклимат от началото и през цялото учебно и работно време в съответствие със санитарните норми

Чл. 45 ал. 1 Нагревателните тела трябва да имат гладка повърхност, да са боядисани с топлоустойчива боя и да са достъпни за почистване

ал. 2 Температурата на повърхността на радиаторите при централно отопление не трябва да бъде по висока от 70 ° С.

ал. 3 При използване на калорифери максималната температура на въздуха, който постъпва в помещенията не трябва да превишава 70 ° С. Струята въздух трябва да се подава на височина най-малко 2,5 м. от пода и на разстояние 2 м. от работните места

ал. 4 За да се осигурява нормалната работа на отоплителните и вентилационни инсталации и уредби, периодично да се извършва проверка за ефективността на работата им

Чл. 46 Отоплителните и вентилационни инсталации и уредби не трябва да създават шум, превишаващ пределно допустимите санитарни норми.

Чл. 47 В междучасията и през почивките трябва да се осигурява неколнократна обмяна на въздуха в учебните помещения.

Б. Естествено и изкуствено осветление

Чл. 48 Естествено и изкуствено осветление в стаите за занимания, учебни помещения, кабинети, лаборатории, помещения за учебна практика и др. се устройва и поддържа така, че да отговаря на изискванията на БДС 1786-84 или по специфичните нормативни документи

Чл. 49 ал. 1 Във всички помещения на училището да се вземат мерки за максимално използване на естественото осветление

ал. 2 Когато по обективни причини през светлата част на денонощието не може да се осигури изисканото естествено осветление се прилагат изискванията за смесено осветление

Чл. 50 За защита от слънчево греене през деня се монтират щори

Чл. 51 За всички помещения и работни места, където няма естествено осветление се осигурява изкуствено осветление

Чл. 52 За изкуствено осветление се използват луминисцентни лампи

Чл. 53 При повреди светлинните източници се заменят незабавно с такива от същия тип

Чл. 54 За контрол върху показателите на изкуствено осветление се извършват периодични измервания

Чл. 55 Захранването на осветителната мрежа и захранването на ел. задвижването на машините, апаратите, съоръженията и др. трябва да бъдат независимо едно от друго.

В. Шум и вибрации

Чл. 56 При обучение на ученици до 15 годишна възраст не се допуска пребиваването им на места където звуковото ниво на шума превишава 70 дБ"А" **Чл. 61** Да се полагат всички усилия и технически решения за премахване или обезшумяване на източниците на шум

Чл. 57 Не се допуска учебна и трудова дейност на учениците при нива на шума над 85 дБ"А"

Г. Вредни вещества

Чл. 58 Не се допускат във всички форми на трудова дейност младежи и девойки до 18 годишна възраст да работят или престояват при наличието на вредни вещества във въздуха над пределно допустимите концентрации

Чл. 59 На лицата до 18 годишна възраст не могат да се възлагат дейности, при които имат контакт с вредности, посочени в списъка за вредните, тежките и опасните работи, които са забранени за лица от 15 до 18 г. (Приложение № 1 чл. 1 от Наредба № 4/30.04.1987 г. за работите, които са забранени за лица от 15 до 18 г. ДВ бр. 44/1993 г.)

Чл. 60 Забранява се допускането на работа на лица под 18 г. възраст в производствени дейности, при които концентрациите на вредни вещества в работна среда превишават посочените в Приложение № 3 към чл. 8 на Наредба № 13 на МЗ за пределно допустимите концентрации на вредни вещества във въздуха и работна среда ДВ бр. 11/1994 г. и ДВ бр. 57/1994 г.

Чл. 61 На учениците до 18 год. възраст не могат да се възлагат дейности, при които има дори само контакт с вредности посочени в Приложение № 3 към чл. 8 от Наредба № 13 на МНЗ от 1992 г.

Чл. 62 Забранява се допускане на работа в учебно-производствената дейност на момичета ученички във вредни и тежки работи забранени за извършване от жени, посочени в списъка- Приложение към чл. 2 от Наредба № 7 (ДВ бр. 58/1993 г.)

Д. Йонизиращи лъчения и електромагнитни полета

Чл. 63 На подрастващите до 18 год. възраст не могат да се възлагат дейности, при които има контакт с йонизиращи лъчения и канцерогенни вещества

Чл. 64 На учениците до 18 год. възраст не могат да се възлагат дейности, при които има контакт с нейонизираща радиация (електромагнитни полета) с наднормени нива. съглас:-: санитарно-хигиенните норми и стандарти (БДС 4525-78)

Е. Физическо натоварване

Чл. 65 Определянето на учениците за производствено обучение да се извършва след обстоен предварителен медицински преглед и лекарско заключение

Чл. 66 За учениците до 15 годишна възраст не се разрешава работа свързана с повдигане и пренасяне на тежести

Чл. 67 Забранена е работа свързана с пренасяне на тежести над посочените (Таблица № 1 от норми за физическо натоварване на работниците ДВ бр. 25/1971 г. изд.и доп.в ДВ бр.58/1979 г.)

Чл. 68 Да се спазват здравно-хигиенните изисквания при използването на персонални компютри в обучението и извънучебните дейности на учениците съгласно Наредба № 9 на МНЗ/ДВ. бр. 46/1994 г./

РАЗДЕЛ III

ПРОТИВОПОЖАРНА ОХРАНА. ПРОТИВОПОЖАРНИ ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ПОМЕЩЕНИЯТА

А. Помещения за учебно възпитателна дейност

Чл. 69 ал. 1 Цялостната организация на дейността в училището да се съобразява с изискванията на Наредба № 3 на МВР за пожарната безопасност на обектите в експлоатация ДВ бр. 54/1999 г. и нормативните актове

ал. 2 Училището да се осигурява с необходимото количество вода за противопожарни нужди

ал. 3 Към всички сгради, помещения, съоръжения и водоизточници по всяко време трябва да има свободен достъп. Пътищата, проходите и входовете да бъдат в изправност, свободни, да няма натрупани материали а през зимата почистени от снега. Евакуационните пътища и изходи да бъдат устроени и поддържани съобразно изискванията на противопожарните строително-технически норми (Наредба № 2 ДВ бр.58/1987 г. изм.и доп.в бр. 33/1994 г.)

Чл. 70 ал. 1 Вратите, определени за евакуация да се отварят по направление навън, да бъдат винаги свободни с оглед веднага да бъдат отворени отвътре.

ал. 2 Вратите по пътя за евакуация трябва да бъдат плътни. Допускат се и врати, остъклени с армирано или обикновено стъкло с дебелина не по-малко от 5 мм.

ал. 3 Не се допускат сгъваеми врати и прегради по пътя за евакуация

Чл. 71 Стълбищата, коридорите и изходите да бъдат винаги свободни от всякакви материали и съоръжения

В евакуационните стълбища не се допускат складови или с друго предназначение помещения, изходи от шахти на товарни асансьори, газопроводи, тръбопроводи за лесно запалими и горими течности и горимо оборудване

Чл. 72 В класните стаи и кабинетите чиновете, масите, столовете, /също и леглата в спалните помещения/, трябва да са разположени така, че изходите да бъдат свободни. В учебната сграда, най-малките деца и ученици ще трябва да заемат първите' етажи

Чл. 73 Просветното звено да се осигурява с водоизточник и противопожарно оборудване по вид и количество съгласно Правилника и съгласувано с противопожарните органи

Чл. 74 Не се допуска употребата на синтетични материали за облицовка, които под действието на огъня бързо разпространяват горенето, отделя обилно дим и силно токсични газове.

Чл. 75 ал. 1 Разходният резервоар за гориво в котелното помещение да има преливна тръба за отвеждане на излишното гориво в основния резервоар. Пред котела работещ с течно гориво да има приемник за евентуално разлято гориво

ал. 2 Котела за течно гориво да е съоръжено с напълно автоматизирана горелка

Чл. 76 Във влажните, пожароопасни и взивоопасни помещения, електрическите съоръжения и осветителните арматури да съответстват на средата, съгласно изискванията на противопожарните норми

Чл. 77 В помещенията и на територията на училището да се поддържа чистота. Всички горими отпадъци и смет да се изнасят своевременно

Б. Учебни кабинети по труд и техника и лаборатории

Чл. 78 За отопление да се използват само стандартни, отговарящи на изискванията за пожаробезопасност отоплителни печки и инсталации

Чл. 79 Ежедневно да се прави проверка за изправността на електрическите инсталации и съоръжения. Да не се допускат искри, къси съединения и претоварване на електрическите консуматори

Чл. 80 Забранено е в учебните работилници да се оставят на склад материали и готова продукция, особено ако са лесно запалими.

Чл. 81 Особено внимание да се обръща при работа придружена с интензивно прахоотделяне, поради опасността за лесно запалване на праха

В. Летни лагери, почивни станции, туристически походи и други подобни за учащите се

Чл. 82 Летните лагери и почивни станции за учащите се да бъдат осигурени със средства за гасене на пожар и телефонна връзка

Чл. 83 ал. 1- Сградите по възможност трябва да бъдат негорими а дървените не по високи от един етаж. Сградите трябва да имат най-малко два изхода водещи непосредствено навън.

ал. 2 В горими сгради се допуска настаняване до 50 лица.

Чл. 84 ал. 1 Забранено е устройването на кухни и перални помещения в дървени сгради, заемани от учащи. Кухни и перални помещения могат да се устройват в отделни постройки на разстояние не по-малко от 15 м. от сградите, в които са настанени учащите, ал. 2 Забранено е настаняване на персонал, устройване на складове, работилници и други подобни в сгради, където са настанени учащи.

Чл. 85 В помещенията, заети от учащи и в близост до тях е забранено палене на огън и ползване на открити огнеизточници

Чл. 86 Обслужващият персонал да бъде запознат с правилата по противопожарна охрана и начините за ползване на наличните средства за гасене на пожар

ПРОТИВОПОЖАРНИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА МАСОВИ МЕРОПРИЯТИЯ - ТЪРЖЕСТВА, ВЕЧЕРИ И ДРУГИ

Чл. 87 Помещенията, в които се провеждат масови събрания трябва да бъдат от I или II степен на пожароустойчивост. Трябва да имат най-малко два изхода за навън и спазени всички други изисквания за евакуация на хората

Чл. 88 Не се допуска употребата на синтетични материали за облицовка на стени и тавани

Чл. 89 За провеждане на масово мероприятие трябва да бъдат осигурени необходимите средства за пожарогасене

Чл. 90 През време на масовото мероприятие при учениците или децата трябва да присъства дежурен учител, който да следи и отговаря за, спазване на всички правила по противопожарна охрана

Чл. 91 При провеждане на масово мероприятие е забранено:

- осъществяване на светлинни ефекти с използване на химически и други вещества, които могат да причинят пожар
- да се гаси напълно светлината в помещението
- разполагане на маси, столове, елха и други предмети в помещението, които ще затрудняват бързото му напускане от присъстващите

Чл. 92 Украсяването на новогодишната елха или други подобни с електрически илюминации да се извършва само от правоспособен електротехник, който да спазва всички изисквания за електро и пожаробезопасност.

РАЗДЕЛ IV

РАБОТНО ОБЛЕКЛО И ЛИЧНИ ПРЕДПАЗНИ СРЕДСТВА

Чл. 93 При работа на открито за учениците да се осигурява подходящо работно облекло, хранене и питеен режим, навес за почивка в горещите часове на деня или при други неблагоприятни метеорологични условия, транспортни условия, транспорт за отдалечените места

Чл. 94 Забранено е използването на лични предпазни средства и специално работно облекло не по предназначението им

РАЗДЕЛ V

ПРАВИЛА ЗА ИЗИСКВАНИЯ ЗА БЕЗОПАСНА РАБОТА В УЧЕБНИТЕ КАБИНЕТИ И ЛАБОРАТОРИИ С МАШИНИ, СЪОРБЖЕНИЯ, ИНСТРУМЕНТИ, В ДЕТСКИТЕ ГРАДИНИ И ДРУГИ РАБОТНИ МЕСТА И ДЕЙНОСТИ

Чл. 95 Учебните работилници, кабинети, лаборатории, салони за физкултура и други подобни трябва да:

- бъдат в помещения с благоприятни условия за работа, което ще осигурява минимално напрежение на нервната система и сърдечно-съдовата дейност на ученика, ще се намалява умората, а от там и опасността от злополуки
- отговарят на санитарно-хигиенните изисквания по отделните фактори — микроклимат, осветление (естествено и изкуствено), вредни вещества, шум, вибрации, лъчения и т.н.
- бъдат напълно механично , електро и пожаробезопасени
- бъдат снабдени с инструкции за безопасна работа и със задълженията на учениците по време на учебната работа

Чл. 96 Кабинет и лаборатория по химия:

1. Да се спазват изискванията на пожарна безопасност на труда в училищата, учебно-възпитателните заведения (В-10-01-01), Правилника за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд на училището и други нормативни актове.
2. За обучение в кабинета по химия се допускат ученици, които са преминали начален инструктаж на работното място по безопасност и хигиена на труда и противопожарна охрана по утвърдените програми.
3. Преди започване на занятието в кабинета (лабораторията), учителят да инструктира учениците, а те от своя страна да изслушат внимателно инструктажа по безопасните начини на провеждане на предстоящите опити, като обърне вниманието им върху опасните моменти
4. Не се допуска по време на учебното занятие учениците да работят самостоятелно, без наблюдение на учителя
5. Оставане на учениците през време на почивка в кабинета (лабораторията) без присъствието на учителя не се допуска.

6. По време на учебното занятие с опити, учениците да ползват подходящо облекло и лични предпазни средства
7. Кабинета да бъде обзаведен с подходящо резервно осветление. Да има приспособление за промиване на очите в случай на увреждане и аптечка за оказване на първа долекарска помощ.
8. При възникване на някакви неясноти след започване на опита, учениците да поискат съвет от учителя. Всяко повтаряне на опита или извършване на други, да става само след съгласието на учителя.
9. Към учениците да се проявява вискателност за точна и вярна работа с химически препарати и вещества и безпогрешно да познават несъвместими един с друг химикали.
10. На учениците се забранява:
 - да опитват на вкус веществата
 - да използват неизмити съдове
 - да хващат реактивни стъкла и банки с мокри или сапунени ръце
 - да насочват отворите на епруветките към хора или собствените си лица
 - да изнасят извън кабинетите химически вещества
 - да внасят храна и да се хранят в химическата лаборатория (кабинета)
11. Манипулации свързани с отделяне на токсични вещества, да се извършват в смукателни шкафове (камини)
12. Подът и плотовете на масата, където се провеждат опитите, могат да се покриват с линолеум
13. На всяка работна маса да има една киселиноустойчива мивка, снабдена със студена и топла вода
14. Изпаряването на водна баня и изгарянето в келдалова колба с минерални киселини се извършва задължително в камина при включена вентилационна уредба
15. Бутилките с втечнени газове се закрепват неподвижно и далече от отоплителните тела. При манипулация с тях се използват редуцир-вентили.
16. При филтруване и промиване трябва да се избягва разливането на течности по работните маси и ръцете. Когато промиването се извършва с горящи течности на промивните съдове се поставят подложки от азбест.
17. Дестилацията на вода се извършва с дестилатор, при който включването на електрически ток е блокирано с водозахранването. При прекратяване на дестилацията най-напред се изключва ел.ток, а след това се спира водата
18. При работа с центрофуга се затяга здраво външния капак. Отварянето му се извършва само след цялостно спиране на въртящата се система.
19. Когато се употребяват маслени бани, внимава се да не се превиши пламналата точка на маслото
20. При нагряването с каквото и да е вид нагревател под него се поставя подложка от азбест.
21. При дестилация на разтвори Да не се допуска пълното отделяне на течността, за да се избегне счупване на апаратурата и евентуално изгаряне.
22. Отровни и разяждащи разтвори се пипетират само с автоматични пипети или пипети, които имат специални уширения.
23. При пренасяне на съд с гореща течност, трябва да се държи с две ръце. Дъното на съда се държи с една ръка под която е поставена кърпа.
24. Забранено е пренасянето и преливането на разяждащи и отровни химически вещества от дамаджани и други обементи съдове от учениците.
25. Разливането на киселини и други разяждащи течности от един в друг съд се извършва от служебния персонал с помощта на специални стативи или сифони. Лицата, които извършват разливането трябва да бъдат защитени със специални работни облекла, гумирани престилки, ръкавици и обувки киселиноустойчиви. Очите трябва да са защитени с очила
26. Под наблюдение на преподавателя, учениците могат да разреждат сярна киселина, като я наливат на тънка струя по стените на съда с хладка вода при едновременно разбъркване
27. Забранено е наливането на вода в съд с концентрирана сярна киселина

28. Концентрирани киселини (особено сярна киселина) се неутрализират с разредени разтвори на основи, които преди това да се разреждат с дестилирана вода. По същият начин се постъпва и при неутрализиране и на основи.
29. Вземането на алкални метали, като техните окиси и хидроокиси трябва да се извършва с пинсети по възможност с платкови краища или с порцеланови (пластмасови) лъжички
30. Шишетата с бром, водороден прекис, флуороводородна киселина и други разяждащи течности трябва да се отварят по такъв начин, че гърлото им да бъде насочено в посока където няма други лица и не срещу манипуланта
31. Всички отровни вещества се съхраняват в добре затворени съдове и специални шкафове, които се заключват. На съдовете се поставят етикети с надпис "Отровно". Такива вещества са цианови соли, живачен хлорид, арсенови соли, разтворими соли на бария, сероводород, бял и жълт фосфор и др.
32. Отровните вещества във вид на кристалчета или разтвори се държат в специален шкаф в лабораторията, в количество за работа само за един ден. На шкафа се поставя надпис "Отровни вещества".
33. По време на работа с отровни вещества е забранено храненето в лабораторията. Всички остатъци от разтвори на отровни вещества се изхвърлят или унищожават по указание на учителя ръководещ упражненията. След работа с отровни вещества ръцете трябва да се измият старателно. Забранено е съхраняване на напитки и хранителни продукти в съдове, които се употребяват в химическата лаборатория
34. Бутилките с втечнени газове- и газове под налягане трябва да се пазят от удари, механически повреди и нагряване. За по-добра устойчивост бутилките се поместват на специални поставки. Те трябва да са снабдени с редуцир-вентили, чиято употреба е задължителна. Вентилите се пазят от замърсяване, особено от масла и мазнини
35. Забранено е уплътнението на гайките и свързките на бутилките съдържащи кислород с материя от органични вещества
36. Запушалките на реактивните стъкла трябва да се отварят внимателно, като отворите на стъклата трябва да се насочват към тавана
37. В загрети течност над 100°C не трябва да се поставят парченца активен въглен и други, тъй като това може да предизвика буйно кипене, което често пъти е съпроводено с нежелателни последици.
38. Реактивните стъкла не трябва да се запълват повече от $2/3$ от обема им. Това е от съществено значение за лесно изпаряващите се вещества и за тези, при които се отделят газове.
39. Химическите вещества трябва да се съхраняват в подходящи добре затворени банки със запушалки с шлишфтове снабдени с четливо надписани етикети, върху които е отразено названието, степента на чистота и концентрация
40. Всеки реактив да се поставя на точно определено място в съответствие със съвместимостта му с другите химически вещества.
41. Абсолютно е забранено оставянето на химически вещества без етикети.
42. Предвид силно отровното въздействие на живака върху човешкия организъм, използването му за лабораторни опити да се допуска само при възможност или да се замести с друго вещество и непременно над вана, за да може да се събере при евентуално разливане.
43. Забранено е смесването на бертолетова смес с органични вещества.
44. Забранено е откриване на пропуски по газопроводната мрежа с пламък. Това трябва да се извършва със сапунен разтвор
45. При нагряване на епруветки с химикали е необходимо отворът им да не бъде насочен към работещия или към работещите в съседство. За да се нагрява равномерно целия обем на течността се извършва внимателно движение и въртене на епруветката над пламъка.
46. Забранява се оставянето на камините, в които се работи с лесно запалими и отровни вещества без наблюдение

47. Забранява се оставянето в открит съд на лесно изпаряващи се течности
48. Забранява се директно изхвърляне на отработени разтвори съдържащи отрови, запалителни или разяждащи вещества в канализационната мрежа. Такива да се събират в съдове и след съответна обработка (неутрализация) да се изливат в каналите
49. Забранява се да се изхвърлят в съда за отпадъци каквито и да са отпадни материали, напоени с бензин, газ или други лесно запалими вещества.
50. Горящи вещества, които не са разтворими във вода, бензин, етер и др. Не трябва да се гасят с вода. Разтворимите във вода — спирт и др. могат да се гасят с вода.
51. Всички ученици трябва да бъдат запознати с начините да работа с пожарогасителни средства.
52. На учениците е забранено да извършват поправки на електрически уреди, инсталации съоръжения и др. в кабинета
53. Кабинета и лабораторията да бъдат осигурени с достатъчно добра безопасна работа, дневна и изкуствена светлина.
54. Учителят е длъжен строго да спазва нормативните изисквания за допустими по видове и количества опасни за живота и здравето вещества, както и тяхното съхраняване по начин на безопасно ползване
55. При работа с опасни вещества учителят да има предварително подписан от директора на училището, документи да точно необходимите количества и вид материали и след работа да състави акт за изразходването им.
56. Доставянето в химическата лаборатория на необходимите количества химически вещества и реактиви да става, чрез определен за тази цел персонал.
57. Химическата лаборатория (кабинет) да има необходимите пожарогасителни средства.

Чл. 97 Кабинет по физика

1. Да се спазват-изискванията на пожарна безопасност на труда в училищата, учебно- възпитателните заведения (В-10-01-01), Правилника за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд на училището и други нормативни актове.
2. За обучение в кабинета по физика да се допускат ученици, които са преминали начален инструктаж на работното място по безопасност и хигиена на труда и противопожарна охрана по утвърдените програми.
3. Кабинета да бъде подходящо и достатъчно осветен и приспособен за бързо затъмняване, когато се провеждат специални опити или се налага прожектиране на филми. В непосредствена близост (в съседство) да има хранилище за съхраняване на уреди и други апаратури.
4. Задължително е наличието на отделно електроразпределително табло с постоянен, променлив и трифазен ток, както и наличие на резервно осветление.
5. За всеки ученик да има самостоятелно работно място, снабдено с електрическо табло, местно осветление и стол с изменяща се височина
6. В кабинета да има най-малко две мивки с по два крана за вода, което осигурява възможност за провеждане на опити с турбинна водна помпа и др.
7. Електрическата инсталация трябва да бъде направена по начин и в съответствие на Правилника за устройство на електрическите уредби и Правилника по безопасност на труда при експлоатация на електрическите уредби
8. Всички ползвани от учениците за опити, електроуреди, електрически съоръжения, инсталации, шнурове, контакти, щепсели, електрически лампи и др. трябва да бъдат сигурно обезопасени против директен и индиректен допир с електрическия ток.
9. Включването и изключването на напрежението за работните ел.табла да става само от учителя, при съблюдаване на мерките за сигурност
10. Преди започване на занятието в кабинета (лабораторията) учителя да инструктира учениците, а те от своя страна да изслушат внимателно инструктажа по безопасните изисквания за провеждане на предстоящите опити, като се обърне внимание на опасните моменти.
11. Не се допуска учениците да работят самостоятелно без наблюдение от учителя.

12. Оставане на учениците през време на почивка в кабинета (лабораторията) без присъствието на учителя не се допуска.
13. По време на учебното занятие с опити, учениците да ползват подходящо облекло и лични предпазни средства.
14. При възникване на някакви неясноти след започване на опита, учениците да поискат съвет от учителя.
15. Всяко повторение на опита или извършване на други, да става само след съгласието на учителя.
16. На учениците се забранява да извършват поправки на електрическите уреди, ел.инсталации, съоръжения и др. в кабинета.

Чл. 98 Провеждане на физически занимания във физкултурния салон и площадките по физкултура

Физкултурен салон:

1. Уредите трябва да бъдат здрави и да бъдат закрепени неподвижно.
2. Не се допуска игра на уреди, които са физически износени и крият опасност от нараняване.
3. Да се поддържа в изправност закрепването на спомагателните части (винтове, обтегачи, възли и др.)
4. Да се играе винаги на гимнастически постелки, които-да намаляват удара при отскоци от уреди или от евентуални наранявания
5. Да се осигуряват средства за увеличаване на триенето между контактните части на тялото и уреда (магнезий).
6. Да се поддържа ред и последователност при изпълнението на упражнения, които са свързани с повишена динамика, равновесие, статични напрежения и др. и крият опасност от сблъсквания, падания при разсейване на вниманието или уплаха
7. Ръководителят на упражнението трябва да оказва помощ при изпълнение на трудни елементи от упражненията и да осигури пазене в случай на несполучливи опити (например при отсокци и др.)
8. Абсолютно е необходимо да се следи за физическото и психическото състояние на учениците и при наличие на отклонения от нормалното, да не се изисква изпълнение на трудни елементи
9. На момичетата не навършили 15 год.възраст не могат да се възлагат физически упражнения, които могат да увредят или да причинят деформация на органи в областта на малкия таз.

Физкултурна площадка

10. Физкултурната площадка трябва да бъде постлана с масивна настилка (асфалт и др.) или сгурия, която да се полива ежедневно. Тя трябва да бъде с намалена твърдост, за да не се допускат наранявания на краката при бягане или на тялото при падане.
11. Баскетболните табла, хандбалните врати, волейболните колони и др. трябва да бъдат закрепени здраво или стабилизирани сигурно
12. Траповете-за скачане трябва да бъдат дълбоко разкопани
13. При хвърляне на уреди строго се съблюдава да няма хора на мястото около попаденията или периметъра, в който би попаднал евентуално изпуснат уред.
14. Местата за занимания по физкултура трябва да отговарят на хигиенните изисквания за осветление, чистота на въздуха, температура, настилка, разположението на уредите и др.
15. Не се допуска учениците да играят самостоятелно без наблюдение от учителя.

Чл. 99 Водонагрейни котли с ниско налягане

1. Обслужването на водонагрейни котли с ниско налягане (при температура на нагрятата вода 115 ° C) се възлага на лица, които са навършили 18 год, притежават необходимата професионална квалификация "Огняр" и медицинско свидетелство, че е освидетелстван и годен за тази професия
2. До самостоятелна работа огнярите се допускат след като преминат инструктаж и обучение по безопасност и хигиена на труда и противопожарна охрана и положат изпит за проверка на знанията за правилна и безопасна работа
3. Обучение и проверка на знанията на огнярите по въпросите на безопасност и хигиена на труда и противопожарна охрана се извършва всяка година за опресняване

4. Огнярът трябва основно да познава инструкцията на котела, техническата му характеристика, автоматиката, нафтовата горелка, котелната и отоплителната инсталация, електрозахранването и др. Да познава основно Наредба № 29 за устройство и безопасна експлоатация на парните и водонагрейни котли с ниско налягане (ДВ бр. 27/1980 г.)
5. Котелът и съоръженията към него трябва да бъдат механично и електро обезопасени
 - съединителните и водните помпи и други движещи се части да бъдат оградени с предпазители
 - електрическите съоръжения да бъдат занулени
 - корпусът на котела и резервоарите за гориво за бъдат заземени
6. Помещенията, в които са монтирани водонагрейните котли с ниско налягане трябва да отговарят на противопожарните норми и изисквания
7. За огнярите да са осигурени нормални санитарно-хигиенни условия за работа и обслужване
 - осветление
 - микроклимат (температура, влажност и скорост на въздуха)
 - вентилация
 - помещения за санитарно-битово обслужване
8. Огнярите задължително да са снабдени и да ползват полагащите им се лични предпазни средства и специално работно облекло
9. На всеки водогреен котел или тръбопровода между котела и спирателния кран да бъде монтиран изправен манометър
10. На тръбопроводите за вход и изход на водата за всеки котел да бъдат монтирани термометри. Термометрите да се монтират между котела и спирателните кранове
11. Всеки водогреен котел да бъде свързан с разширителен съд, който да поема разширението на водата в отоплителната инсталация при нагряване.
 - при затворена отоплителна система, разширителния съд се свързва пряко с атмосферата
 - при затворена отоплителна система, разширителния съд се свързва с атмосферата посредством предпазни устройства, които не позволяват налягането в системата да се повиши с повече от 10°о над работното
12. При отворени отоплителни системи съоръжаването на водонагрейния котел с предпазно устройство против -повишаване на налягането не е задължително. При затворени отоплителни системи, както и при водонагрейни котли, които се изключват от отоплителната инсталация посредством спирателна арматура, се предвиждат предпазни устройства, непозволяващи повишаване на налягането в котела с повече от 10°о над работното.
13. Като предпазни устройства се използват предпазни клапани или водни предпазители
14. Предпазните клапани на водонагрейните котли да бъдат настроени (регулирани) за отваряне при повишаване на налягането в котела с повече от 10°о над работното - Предпазните устройства против повишаване на налягането във водонагрейните котли, разположени на разширителния съд, да са оразмерени и настроени така, че да действат преди (по-рано) предпазните устройства монтирани върху самия котел
15. Входните врати на котелното помещение да се отварят внимателно по време на работа на котлите, вратите да не се заключват и при натискане с ръка да се отварят леко. Изходите на котелното помещение (с изключение на резервното) да имат предверие или други устройства, които да не позволяват проникване на студен въздух в помещението. Вратите на котелното помещение към служебни, битови и др. помещения да се отварят в посока към котелното и да са снабдени с устройство за самозатваряне.
16. Към котелното помещение при възможност да има стая за огняра и работилница за малки поправки.
17. На местата за обслужване на котлите и в котелното помещение да има аварийно осветление. Аварийното осветление да бъде от самостоятелен източник за захранване е електрическа енергия. Допуска се аварийно осветление да бъде осигурено чрез преносими фенери с напрежение, не по-високо от 36 волта

18. При пускане на котелната инсталация огняра е длъжен:

- да се убеди в изправността на котела и котелната апаратура
- да подкачи вода до нивото указано на водопоказателното стъкло
- да провери горелката за наличие на теч от гориво и пеща и извън нея
- да се убеди в изправността на водопокачващите помпи

19. През време на работа огнярът е длъжен:

- да следи непрекъснато изправността на автоматиката и апаратурата
- всички вентили да отваря и затваря бавно и внимателно
- да не извършва каквито и да са поправки на елементите на котела и котелната инсталация, когато котела работи
- да поддържа хигиена в котелното помещение, спомагателните помещения, стълбите и проходните коридори
- да не допуска обливане на автоматиката, електрическите съоръжения и външните части на котела и горелката с вода или гориво
- при евентуално прокапване на гориво от нафтовата горелка, да постави съд за събирането му
- да поддържа нормалното ниво на водата в котела и равномерното му питаене с вода. Не трябва да допуска нивото на водата да спада под най-ниското допустимо ниво или да превиши най-високото водно ниво
- да проверява изправността на манометъра чрез трипътно кранче един път на смяна
- да продухва котела редовно и правилно
- да не оставя котела без наблюдение независимо, че автоматиката му е в изправност

20. Работата на котела задължително да се преустановява:

- ако налягането на водата се повиши над работното
- ако водното ниво е спаднало под най-ниското допустимо
- ако нивото на водата бързо спада въпреки, че подхранването с вода е усилено
- ако водоснабдителните средства откажат да работят
- ако зидарията на пеща е разрушена
- ако водопоказателния уред или предпазните клапани се повредят или не действат
- ако се появят пукнатини, протичане от водните камери от пламъчните тръби и др. При забелязване на подутини или пропуски на вода от заваръчните шевове
- ако водното ниво се покачи над нормално допустимото
- при възникване на пожар

21. Когато работата на котела се спре вследствие на горепосочените или други явления, огнярът е длъжен веднага да уведоми ръководството, а в случай на пожар и противопожарната служба

22. В случай на възникнал пожар в котелното помещение, огнярът взема мерки за неговото погасяване, като продължава да наблюдава и състоянието на котела

23. Ежемесечно за осигуряване на безопасна работа на котела, огняра е длъжен да провежда съответната профилактика

24. В началото на пролетно-летния сезон огнярът трябва да извърши основна профилактика на котела, на котелната и отоплителната инсталация

25. При спиране от експлоатация на котлите за дълъг период от време те трябва да бъдат консервирани

26. Забранява се работа на котли с неизправни КИП и А.

27. Във всяко котелно помещение задължително се води сменен дневник, в който отговорното за работната смяна лице да се разписва при приемане и предаване и да отбелязва времето на пускането и спирането на агрегатите, всички забелязани нередности в работата на котлите или другите съоръжения и др.

28. За известяване при сериозни и с опасност за персонала последици, в котелното помещение да има осигурена известителна връзка (телефон, звънец). В помещението да има часовник.

Чл.100 Експлоатация на сградна газова инсталация

1. По време на експлоатацията встъпване на смяна да се извърши наблюдение на газопровода, газовото съоръжение и промишлената газова инсталация от обслужващите я лица.
2. Показанията на измервателните уреди на газопровода, газовото съоръжение и промишлената газова инсталация са записват в сменния дневник.
3. Обслужващия персонал обхожда при встъпване в смяна газопровода, газовото съоръжение или инсталация и проверява за:
 - * пропуски на газ
 - * състоянието на арматурата, уплътненията, фланцовите и резбовите съединения, предпазните устройства, контролно-измервателните уреди и опорите и подвеските на газопроводите.
 - * плътността на заварените, резбованите и фланцованите съединения
 - * изправното действие на работните манометри и предпазните устройства
4. Откритите при проверките неизправности се записват в сменния дневник и се съобщават на лицето, отговорно за безопасната експлоатация
5. Обслужващият персонал спира незабавно функционирането на газопровода, газовото съоръжение или промишлената газова инсталация:
 - * когато налягането или температурата в газопровода, газовото съоръжение или инсталацията се повишат над допустимите стойности;
 - * когато в елементите, работещи под налягане, се открият издутини, пукнатини или пропуски;
 - * при пожар и природни бедствия;
 - * в други случаи, посочени в производствената инструкция
6. При спиране експлоатацията на газопровода, газовото съоръжение или промишлената газова инсталация поддържащия персонал и лицето, което отговаря за безопасната му експлоатация, вземат всички необходими мерки за предотвратяване на евентуална злополука, като незабавно прекратяват ползването и достъпа до газопровода или съоръжението и уведомят незабавно:
 - Газовото дружество „Ситигаз България” – АД на тел. 0700 18 900
 - РО „ИДТН” – тел. 630-450
 - ОКИЦ-ТД „Гражданска защита” Пловдив – тел.244-112

Експлоатация на газови инсталации

1. Газовите инсталации се продухват преди запълването им с газ. Продухването се преустановява, когато се установи, че съдържанието на кислород е най-много 1 на сто.
2. Газовъздушната смес от продухвателните газопроводи се изхвърля в атмосферата на безопасни места.
3. При необходимост за отстраняване на природния газ инсталациите се продухват с въздух или с инертни газове до изтласкване на природния газ. Остатъчното съдържание на природен газ в продухвания флуид не трябва да е равно или по-високо от една пета от долната граница на взривоопасна концентрация на газ във въздуха.
4. Подаването на газ в газовата инсталация се извършва плавно с постепенно повишавани на налягането.
5. Непосредствено преди подаването на природен газ всички съединения се изпитват на плътност.
6. Обезвъздушаването на инсталацията се извършва внимателно, като последващото повишаване на налягането при запалване с газ се извършва постепенно.
7. Данните от проведената профилактика на газовата инсталация се записват в дневници.
8. Неизползваните ГРП се изключват, продухват се и се затварят входовете и изходите им, като при възможност се демонтират.
9. Съоръженията на ГРП се обезопасяват срещу достъп на трети лица и се поставят ясно видими табели, които забраняват ползването на открит огън. На табелите се посочва и телефонния номер на аварийната служба.
10. На периодична проверка и почистване подлежат:
 - * комините на сезонно работещите газови уреди – преди почистване на всеки отоплителен сезон
 - * вентилационните канали и комините от керамични или метални тръби – веднъж годишно

11. При експлоатация на газовите инсталации се спазват инструкциите за работа с тях и правилата по пожарна и аварийна безопасност
12. Да не се оставя без наблюдение работата на газови уреди и агрегати с изключение на тези, предназначени за непрекъсната работа и снабдени с необходимата автоматика.
13. При приключване на работата да се затваря спирателната арматура на газовите уреди.
14. Да се осигури непрекъсната естествена или принудителна вентилация в помещенията, в които се работи с газови уреди
15. Не се допуска проверка на херметичността на газови съоръжения и инсталации с огън.

Изисквания и безопасна експлоатация на водонагреен газов котел

1. Да се спазва инструкцията за безопасна експлоатация на водонагреен газов котел на Техноконсулт 2000 ЕООД гр. Пазарджик, която е утвърдена от управител инж. Н. Вълев.

Чл. 101 Организационно придвижване на учениците и другия персонал, като пешеходци или пътници в транспортните средства

1. Пешеходците, които участват в движението по пътищата са длъжни да спазват установените правила да не създават опасност или пречка в движението
2. Пешеходците се движат от дясната страна на тротоарите, ако няма такива по банкета.
3. Забранява се на учениците да излизат на пътното платно пред или зад стоящи, спиращи или потеглящи превозни средства
4. По време на пътуване на учениците е забранено да стоят на стъпалата, да отварят вратите, да се навеждат през прозорците, да възпрепятстват затварянето на вратите, да стоят или сядат там където биха пречили на видимостта на водача.
5. Забранява се на пътуващите ученици да се придвижват пеша до и от училище. Придвижването да става със специализирания превоз.
6. Преминаването през пътя до автогарата да става само на пешеходната пътека
7. Учениците от начален курс се изпращат от класните ръководители до автогарата, които изчакват качването на учениците на автобусите.

Извънучилищна и трудова дейност в училище

Чл.102 За осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд при провеждане на извънучилищна трудова дейност в училище, са се спазват установените в Р България единни правила, норми и изисквания

Чл. 103 За осигуряване на безопасни условия се спазват установените норми и изисквания, когато учениците, педагогическия и непедагогически персонал или лица от други организации извършват самостоятелно ли съвместно дейности като:

1. Ремонт, монтаж и демонтаж на машини, апарати, съоръжения, технологични линии и подемно-транспортни средства
2. Ремонт на силови и осветителни електрически инсталации, отоплителни, вентилационни, климатични, аспирационни, водопроводни и канализационни
3. Строително-монтажни дейности по собствени или наети сгради за възпитателна, учебна (теоретично и практическо обучение) и трудова дейност
4. Строително-монтажни дейности на двора на училището на собствени или наети площадки или терени извън територията му
5. Товаро-разтоварни и транспортни дейности.

Чл. 104 Дейност в случай на авария, пожар или природно бедствие

1. Училището да има конкретен план за ликвидиране на авария, пожар или природно бедствие, който да е съгласуван със съответните държавни органи
2. Планът за ликвидиране на авария или природно бедствие да се запознаят както учениците, а така също и педагогическия и непедагогически персонал в училище.
3. В случай на пожар, авария или природно бедствие директорът, педагогическия и непедагогически персонал са длъжни:

- незабавно да съобщават за възникналата ситуация в противопожарната служба и на другите органи за оказване на помощ и да подадат сигнал за тревога
 - да предприемат всички зависещи от тях мерки за извеждане на учениците и другите лица от помещенията. Най-малките да се евакуират първи. Евакуацията да започва от помещенията, където е възникнала аварията, пожара, или помещението засегнато най-много от природното бедствие, както и от помещенията застрашени от разпространяване на създамата се опасност
 - да преброят всички евакуирани ученици и наличието им да се свери с поименен списък на групата или класа
 - да изведат учениците на най-безопасното място
 - незабавно да започнат действия със собствени сили и наличните средства за потушаване на пожара (спиране на разпространението на опасностите от авария или бедствието)
 - да окажат първа долекарска помощ на пострадалите, като се започне с тези, намиращи се в особено тежко състояние и на най-малките
 - да отделят лице за посрещане на пристигащите групи за оказване на помощ, което дава ясна информация за случилото се, кои са евакуирани и в кои помещения са останали хора
 - да оказват пълно съдействие на групите за помощ
4. За всяка авария, пожар или природно бедствие да се уведомява РУО и МОН.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

ТРУДОВИ ЗЛОПОЛУКИ

Чл. 105 ал. 1 Всяка допусната трудова злополука да се регистрира и отчита по реда на НУРРОТЗ ДВ.бр.6/2000 г. и образец на Декларация за трудова злополука обн.в ДВ бр.8/2000 г

Чл. 106 За всяка трудова злополука самият пострадал или най-близкият свидетел на злополуката незабавно да съобщи на прекия ръководител на пострадалия или на директора на училището.

Чл. 107 ал. 1 При аварийна, тежка или смъртна злополука, ръководството на училището е длъжно да съобщи за нея на съответния прокурор, Изпълнителна агенция главна инспекция по труда и на РУО и на МОН.

ал. 2 Всяка аварийна, тежка или смъртна злополука се разследва незабавно от Районната инспекция по труда

Чл. 108 Ръководството на училището е длъжно да проучва причините за всяка станала трудова злополука или професионално заболяване като предприема мерки за премахва „на причините довели до злополуката“

Чл. 109 Актът за трудова злополука или професионално заболяване се съставя в 5 екземпляра и се вписва в актовата книга на училището

ГЛАВА ПЕТА

ОКАЗВАНЕ НА ПЪРВА ДОЛЕКАРСКА ПОМОЩ ПРИ УВРЕЖДАНЕ НА ЗДРАВЕТО ПРИ РАБОТА

Чл. 110 ал. 1 Първа долекарска помощ се оказва от работниците или служителите

ал.2 Обучението на работниците и служителите по правилата за оказване на първа долекарска помощ се прави по време на установените видове инструктажи по безопасност, хигиена на труда и противопожарна охрана

Чл. 111. При обучението, което се провежда да се използват правилата издадени от МТСП - главна инспекция по труда през 1994 г.

Чл. 112. Първа помощ се оказва от този, който се намира най-близко до пострадалия.

Правилникът е приет на Заседание на ПС с Протокол №1/30.09.2025 год. г. и е утвърден със Заповед № год.на Директора на СУ „Ал. Иванов - Чапай" гр. Белово